

INHOUDSTAFEL

Voorwoord XI

Herwig Verschueren

Herziening van de Detacheringsrichtlijn: een geslaagde evenwichtsoefening?

Mijke Houwerzijl

I.	Inleiding	3
II.	Detachering en arbeidsvoorwaarden van werknemers	4
	A. Wat is detachering en wat is het verschil met vrij werknemersverkeer?	4
	B. Welke arbeidsvoorwaarden gelden voor gedetacheerde werknemers?	7
III.	Waarom is de Detacheringsrichtlijn herzien?	10
	A. Doelen van de Detacheringsrichtlijn versus ontwikkelingen in de praktijk	10
	B. Van Handhavingsrichtlijn naar herziening van de Detacheringsrichtlijn	14
IV.	Wat wijzigt er vanaf medio 2020?	17
	A. Overzicht van wijzigingen ten opzichte van de huidige Detacheringsrichtlijn	18
	B. Gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde locatie	19
	1. Van minimumloon naar beloning	20
	2. Een nog gelijkere behandeling bij langdurige detachering	21
	3. Gelijke behandeling van gedetacheerde en lokale uitzendkrachten	23
	C. Bepalingen over huisvesting, toeslagen en transparantie	23
	1. Overige onderdelen van de “harde kern”	23
	2. Compensatie van kosten in verband met detachering	24
	3. Vergelijkingsmethode en “wederkerige” transparantievereisten	25
V.	Concluderende opmerkingen	28

Detachering in het internationaal privaatrecht. Over de complexe verhouding tussen de Rome I-verordening en de Detacheringsrichtlijnen

Aukje van Hoek

I.	Inleiding	33
II.	De regeling van artikel 8 Rome I	34
III.	Het begrip “individuele arbeidsovereenkomst”	35
IV.	Het gewone werkland – de juridische constructie van een feitelijk concept	37
V.	De vestiging die de werknemer in dienst heeft genomen	41
VI.	De nauwere band	42
VII.	Ontkoppeling feitelijke werkplek en toepasselijk recht	48
VIII.	Toepassing van het recht van het werkland: verwijzing of voorrang?	49
IX.	De verhouding tussen de wijzigingsrichtlijn en Rome I	52
X.	Conclusies	56

De (niet-)toepasselijkheid van de Detacheringsrichtlijn op arbeid in het Europees wegtransport

Fieke van Overbeeke

I.	Inleiding en plan van aanpak	59
II.	Veelvoorkomende arbeidsmodellen in het wegtransport	62
III.	De toepasselijkheid van de Detacheringsrichtlijn op het wegtransport	64
	A. De in se toepasselijkheid van de Detacheringsrichtlijn op het wegtransport	65
	1. Communis opinio	65
	2. Juridische onderbouwing	68
	a) Systematiek Detacheringsrichtlijn	68
	b) Bedoeling wetgever en de ad-hocwerkgroep uit 1996	69
	c) En het voorstel van de Detacheringsrichtlijn uit 1991?	71

B.	De specifieke toepassing van de Detacheringsrichtlijn op werkzaamheden in het wegtransport	72
1.	Vijf knelpunten	72
a)	Het begrip “op het grondgebied”	73
b)	De vereiste van een dienstenovereenkomst	74
c)	Het begrip “ter beschikking stellen”	76
d)	Het begrip “gedurende een bepaalde periode”	78
e)	De vereiste van een gewoonlijke werkplek elders	80
2.	Waardering	82
IV.	Recente ontwikkelingen	84
A.	Het wetgevingsproces rond het Detacheringsvoorstel van de Commissie van 31 mei 2017	85
1.	Inleiding en plan van aanpak	85
2.	Het Detacheringsvoorstel van de Commissie	86
3.	De standpuntbepalingen van de Raad en het Parlement	89
4.	Waardering	90
B.	De prejudiciële vragen van de Hoge Raad van 14 december 2018	93
1.	Prejudiciële vragen	93
2.	Waardering	94
V.	Afsluiting	96

Belgische rechtspraak over de Detacheringsrichtlijn nr. 96/71 en de Rome I-verordening nr. 593/2008

Koen Nevens

I.	Inleiding	99
II.	Rechtspraak in situaties van rechtsgeldige detachering van werknemers	101
A.	Handhaving van de verplichtingen opgelegd aan buitenlandse werkgevers	103
1.	De Limosa-meldingsplicht	103
2.	De naleving van de harde kern van de Belgische arbeidswetgeving	105
3.	Het toezicht niet belemmeren	112
B.	Dagvergoeding: loon of kostenvergoeding?	114
C.	Arbeidsduur	122
III.	Rechtspraak over situaties van onwettige detachering van werknemers	125

IV. Rechtspraak in situaties van gelijktijdige tewerkstelling van werknemers in verschillende landen	131
V. Rechtspraak over (grensoverschrijdende) schijnzelfstandigheid	140
VI. Besluit	145

Loon bij tijdelijke arbeid in Nederland

Edith Franssen

I. Inleiding	149
II. De WML	149
III. De toepasselijke cao	156
A. De Wet Waadi	157
B. De Wet AVV	159
IV. De ketenaansprakelijkheid op grond van het Burgerlijk Wetboek	161
V. Conclusies	162

Detachering en andere bijzondere regels die de toepasselijke socialezekerheidswetgeving aanwijzen

Rob Cornelissen

I. Inleiding	167
II. Detachering (art. 12 Verordening 883/2004)	169
A. Doelstelling en toepassingsgebied	169
B. Voorwaarden	173
1. Detachering van werknemers	173
2. Detachering van zelfstandigen	176
3. Taak socialezekerheidsorgaan van uitzendende lidstaat	177
III. Artikel 13 Verordening 883/2004: personen die in twee of meer lidstaten plegen te werken	178
A. Personen die in twee of meer lidstaten als werknemer plegen te werken (art. 13, eerste lid Verordening 883/2004)	179
1. Afbakening <i>lex loci laboris</i> en artikel 13, eerste lid Verordening 883/2004	180

2. Aanknopingspunten voor het aanwijzen van de toepasselijke wetgeving	184
B. Personen die in twee of meer lidstaten als zelfstandige plegen te werken (art. 13, tweede lid Verordening 883/2004)	186
1. Toepassingsgebied	186
2. Aanknopingspunten	187
C. Personen die in de ene lidstaat werkzaamheden als werknemer en in de andere lidstaat werkzaamheden als zelfstandige plegen te verrichten (art. 13, derde lid Verordening 883/2004)	187
D. Personen die in de ene lidstaat als ambtenaar werkzaam zijn en in de andere lidstaat werkzaamheden als werknemer of als zelfstandige verrichten	188
E. Fictie beroepswerkzaamheden in één lidstaat	189
F. Reikwijdte artikel 13 Verordening 883/2004 ter discussie	189
IV. De compromistekst van maart 2019 met betrekking tot het Commissievoorstel van 2016	192
V. Conclusies	195

De rol van de detachingsverklaringen bij de controle op de detachering en sociale zekerheid

Bruno De Pauw - Herwig Verschueren

I. Inleiding	201
II. De rol van de A1-verklaring in de rechtspraak van het Hof van Justitie	203
III. Omzetting van deze rechtspraak in regelgeving en procedures en de toepassing ervan	206
IV. De Belgische programmawet van 2012 en het arrest van het Hof van Justitie van 11 juli 2018	208
V. Het arrest Altun en de betekenis van de A1-verklaring in geval van fraude	210
A. De zaak Altun	211
B. Het arrest van het Hof van Justitie	212
C. Betekenis van dit arrest	214
VI. Voorstellen tot wijziging van de verordeningen	220
VII. Besluit	225

**De Europese Arbeidsautoriteit: een nieuw agentschap voor
eerlijke arbeidsmobiliteit binnen de interne markt**

Piet Van Nuffel

I.	Commissievoorstel als sluitstuk van een wetgevend programma rond eerlijke arbeidsmobiliteit	229
II.	Snelle goedkeuring van het Commissievoorstel door Europees Parlement en Raad	234
III.	Takenpakket van de EAA	237
	A. Toepassingsgebied van de EAA	238
	B. Informatieverstrekking	241
	C. Handhaving van EU-wetgeving	242
	1. Informatie-uitwisseling	243
	2. Gezamenlijke en onderling afgestemde inspecties	245
	D. Aanpak van zwartwerk	248
	E. Bemiddeling tussen lidstaten	249
IV.	Interne organisatie van de EAA	252
V.	Vestigingsplaats van de EAA	254
VI.	Oprichting van de EAA	256
VII.	Conclusie	257